

VÅREN 2023

Sälle

**MEDLEM, KOM IHÅG ATT
UPPGE DIN E-POSTADRESS:
HALLSKARGARDENREN.FI/
MEDLEMSUPPGIFTER**

KOM MED I FINLANDS STÖRSTA TALKOGÄNG FÖR SNYGGA BEACHAR! |
HUR TER SIG SOMMAREN VID VATTNET ÅR 2100? INTERVJU MED KERTTU KOTAKORPI |
SORTERINGSTIPS FÖR DEN SOM RÖR SIG TILL SJÖSS |
ÅLAND, HÄR KOMMER VI! | KIKA NER I GATUBRUNNEN |
BEKANTA DIG MED VÅRA NYA MEDLEMSFÖRMÅNER

HÄLL SKÄRGÅRDEN REN RF:S TIDNING

Årtiondets talko

Julia Jännäri

Snygg Beach -programchef,
Håll Skärgården Ren rf

Min drömstrand är en rundhäll som svagt sluttar ner i havet, där man kan sitta och titta på småfiskarnas äventyr i blåstången. Eftersom människor är olika vet jag att alla har sin egen drömstrand, och att min dröm knappast återfinns på någon drömsträndernas tio-i-topp.

Men jag vågar ändå påstå så pass mycket att en avstjälpningsplats täckt av skräp knappast utgör någons drömstrand.

Föreningen genomförde sin första dokumenterade skräppuppföljning i Åbolands skärgård 1978 och det rådde ingen brist på skräp någonstans i det område som undersöktes. Undersökningen upprepades sex år senare på samma rutt och värt att notera är att plastens andel av skräpet då hade ökat med 160 procent.

Nästan 30 år efter de första uppföljningarna deltog HSR rf i projektet MARLIN, som kartlade förekomsten av strandskräp i länderna kring Centrala Östersjön. Eftersom vi är ett folk som uppskattar naturen upplever vi ofta att vi ligger ett steg före i miljöfrågor och vi förväntade oss därför att vi skulle få ”rena papper” i slutrapporten. Men som ett resultat av det

här projektet blev vi tvungna att konstatera att stränderna i Finland var mer nerskräpade än stränderna i de andra partnerländerna.

Projektet MARLIN resulterade ändå i något speciellt, nämligen städtalkoprogrammet Snygg Beach.

Syftet med Snygg Beach är att samla människor för att göra något gott tillsammans. Målet med Snygg Beach är att vi genom att tillsammans observera och agera ska lära oss hur skräpigheten påverkar vår närmiljö. Deltagande i programmet bidrar till att skapa en känsla av meningsfullhet och stärker naturrelationen.

Om du inte kastar skräp på golvet hemma så varför skulle du göra det på en strand som är viktig för dig?

Snygg Beach uppmuntrar också människor att delta i medborgarforskning. Det skräp som samlas ihop under städtalkona bokförs och HSR rf följer med hjälp av dessa uppgifter upp hur omfattande nedskräpningen av stränderna är och hur den utvecklas. Precis som man kunde gissa är de vanligaste skräptyperna cigarettfimpar och plast. Under de senaste nio åren har allmänheten rapporterat in 730 265 individuella skräp och nästan 75 procent av denna mängd har varit plast och cigarettfimpar.

Plast är ett väldigt bra material. Den möjliggör en massa saker som vi tidigare bara kunde drömma om. Men vi har ännu väldigt mycket kvar att lära oss om plast. De största utmaningarna är förknippade med att den så kallade take away-plasten inte uppskattas som en värdefull råvara. Finland är på många sätt ett föregångsland inom återvinning och cirkulär ekonomi, och pantsystemet för returflaskor och returburkar är av toppklass även globalt sett. Den intressantaste utmaningen idag är hur vi kunde göra återvinningen av engångsplast lika effektiv som den av flaskor.

När vi någon gång kan hitta en lösning även på detta kan vi förhoppningsvis träffas på stränderna i trevligare tecken. Inte för att städa utan för att njuta av den fantastiska och skräpfria naturen.

Men innan dess inbjuder vi dig att komma med i Finlands största talkogäng för att fira Snygg Beach-programmets 10-årsjubileum! Läs mer om Snygg Beach på sidan 16.

OMSLAGETS BILD: Veera Säilä

UTGIVARE: Håll Skärgården Ren rf
Slottsgatan 16, 20100 Åbo

KONTOR: tel 02 274 5500
info@pssry.fi

CHEFREDAKTÖR: Veera Säilä

DENNA TIDNING HAR GJORTS AV: Linda Fagerström,
Julia Jännäri, Rasmus Karlsson, Kiia Palo,
Ida Sandberg, Veera Säilä, Terhi Takkinen, Kimberly Terry

LAY-OUT: Pauliina Vesterinen / Pauhaus

ILLUSTRATIONER: s. 9, 14, 21 och 22–23 Arto Vesterinen

ÖVERSÄTTNINGAR: Scandix Oy

TRYCKERI: Samarbetspartner Jaakkoo-Taara Oy

© 2023 Håll Skärgården Ren rf

På ytan

Vårens Sälle

Snygg Beach jubileum

I Sälles sällskap

INNEHÅLL

Ledare.....	3
På ytan.....	4
Sälle tipsar.....	9
Vårens Sälle.....	10
Signaler.....	14
Snygg Beach jubileum.....	16
Sälles ansikten.....	20
Sälles hamnbingo.....	21
I Sälles sällskap.....	22
Tillsammans är vi starka.....	24
Vår gemensamma miljö.....	26
Gästcolumn Sarlin.....	29
På Sälles kompass.....	30
Sälle-produkter.....	32
Kontaktuppgifter.....	35
Stödjure.....	36

På ytan 2023

Sammanställt av: HSR rf:s redaktion

1. Tre viktiga skäl att komplettera medlemsuppgifterna med e-postadressen

1. Höstens nummer av Sälle utkommer i fortsättningen i elektronisk form

Höstnumret av Sälle skickas ut till medlemmarna i elektronisk form. Du ser väl alltså till att ha lagt till din e-postadress bland dina medlemsuppgifter för att tidningen ska plinga till i din inbox. Om du ännu inte har fått vårens elektroniska medlemsbrev har vi ännu inte din adress. Det går lätt att lägga till e-postadressen med hjälp av den blankett du hittar på vår webbplats på adressen halls-kargardenren.fi/medlemsuppgifter eller också kan du mejla oss på adressen: info@pssry.fi.

2. HSR rf:s medlemsbrev ger dig medlemsförmåner direkt till din e-post

Vårt uppdaterade medlemsbrev utkommer cirka varannan månad och förmedlar aktuell information om medlemskapet och medlemsförmånerna till alla vattenvänner. I år erbjuds våra medlemmar medlemsförmåner i bland annat **Makias, Ursuits och Posankas webshopp**, hos **Viking Line** samt hos båtbotentvättsservicen **Brush 'n Go**. Från och med maj framgår även ditt medlemsnummer av medlemsbrevet.

3. Du kan välja elektronisk faktura som kostnadsfritt faktureringsätt

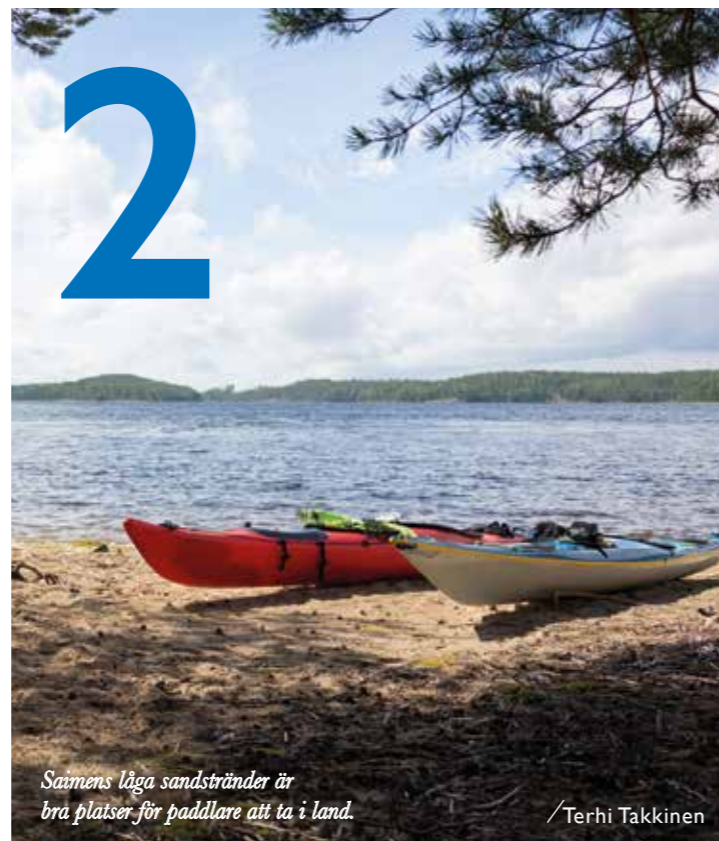
När du kompletterar dina medlemsuppgifter med e-postadressen lönar det sig att samtidigt välja elektronisk faktura som faktureringsätt. På så sätt får du nästa års medlemsfaktura kostnadsfritt till din e-postadress. Alternativt kan du också ingå ett e-fakturaavtal i din nätbank. Det enda du behöver är referensnumret från din senaste medlemsfaktura och ditt medlemsnummer. Till pappersfakturan tillkommer ett 5 euros fakturerings-tillägg.

I ALLA ÄRENDEN SOM RÖR MEDLEMSKAPET KAN DU KONTAKTA VÅRT KANSLI PÅ ADRESSEN info@pssry.fi eller per telefon 02 274 5500 (mån–fre 9–15).

2. Konkreta åtgärder för att utveckla södra Saimens rekreativområden

Inom ramen för projektet Koordi, som pågår på södra Saimen, genomfördes förra sommaren en besökarenkät som gav färsk information om hur besökarna i utfärdshamnarna tillbringar sin fritid på Saimen. Nu, under projektets andra år, utnyttjar vi resultaten från besökarenkäten och planerar konkreta åtgärder för att utveckla funktionerna i området, såsom anvisningarna till besökarna och kommunikationen mellan olika aktörer.

Projektet Koordi genomförs av Södra Karelen rekreativområdesstiftelse och HSR rf är en partner i projektet. Projektet Koordi genomförs av Södra Karelen rekreativområdesstiftelse och har **Heidi Korhonen** som projektchef. HSR rf är en partner i projektet. Genom projektet utvecklas naturturismen inom södra Saimens rekreativområden i landskapen Södra Karelen och Södra Savolax 2022–2023.

Saimens låga sandstränder är bra platser för paddlare att ta i land.

/Terhi Takkinen

Vill du följa den spännande utvecklingen av Häll Skärgården Ren rf på Åland så kan du nu följa våra nya some-kanaler.

📍 halls-kargardenrenaland
f [Häll Skärgården Ren rf Åland](https://www.facebook.com/HallSkargardenRenrf)

/Kimberly Terry

3. Vi utökar vårt arbete på Åland

Från och med årets början inledde vi vår verksamhet på Åland. Vår mål för verksamheten på Åland är bland annat att få möjlighet att tillsammans med hamnföretagarna utveckla verksamheten i de åländska hamnarna, sporra ålänningarna till att delta i programmet Snygg Beach och förankra programmets fadderskoleverksamhet i lokala skolor och hobbygrupper. Åländska Kimberly Terry, som är väl insatt i landskapets miljöarbete, har börjat som distriktskoordinator. Hon har utbildning i miljö- och marinbiologi från Åbo Akademi. Hon är insatt i miljöarbetet på Åland och har tidigare jobbat på Ålands Natur & Miljö.

–Jag ser framemot att få sprida Häll Skärgården Rens viktiga arbete på Åland. Åland är en stor del av Finlands skärgård och havet omringar oss, vilket gör havets välmående oerhört viktigt för oss. Tillsammans kan vi göra stor skillnad för miljön. Förhoppningsvis får vi också nya medlemmar på Åland, säger Terry.

/Veera Säilä

4. Skrotinsamling i Pargas och Nådendals skärgård 3–6.7.

I samband med skrotinsamlingen, som ordnas av Sydvästra Finlands Avfallsservice (LSJH) och HSR rf, får hushållen avgiftsfritt lämna in farligt avfall, elapparater och metallskrot samt med förhandsanmälan även skrotfordon. Mot en avgift tas även emot bygg- och städavfall som är packat i LSJH:s storsäckar (priset är 89 euro, vilket inkluderar transport- och behandlingsavgiften). Dessutom ordnar HSR rf och LSJH även i år sin populära båtinsamling, där M/S Roope mot avgift åker runt och samlar upp förhandsanmälda båtar i dåligt skick. Läs mer om insamlingarna: halls-kargardenren.fi eller lsjh.fi/sv/avfallsmottagning/ambulerande-insamlingar/

På ytan 2023

/ Miika Karppinen

6. Makias nya kollektion ger en fläkt av 90-talets kappseglingsfält!

Makia har igen lanserat en ny välgörenhetskollektion till stöd för HSR rf:s arbete. I kollektionen ingår många favoritplagg för dig som är stilsäker och gillar att röra dig till sjöss: långärmade randiga t-tröjor, munkjackor, kepsar och tekniska plagg för olika sammanhang. En avsevärd andel av försäljningsintäkterna från kollektionen samlas in till förmån för föreningens arbete för renare vatten.

Bekanta dig med kollektionen på adressen makia.com eller hos närmaste återförsäljare.

5. Nytt! Förmånligare medlemskap för 15–25-åriga vänner av vattendragen

Vi vill bjuda med flera unga i vår växande medlemskår! Därför har vi fr.o.m. 1.1.2023 tagit i bruk en ny medlemskategori avsedd för unga i åldern 15–25 år. Ungdomsmedlemmarna får tillgång till alla HSR rf:s medlemsförmåner till det mer budgetvänliga priset av 25 €. Ungdomsmedlemskap är också ett perfekt val om du är på jakt efter en ickemateriell gåva till en 15–25-årig närstående som trivs på vattnen.

Har du redan hört om HSR rf:s Kuutti-grupp?

Vi vill höra mer om vad de unga tänker om HSR rf:s verksamhet och framtid. Därför samlade vi i början av 2022 ihop en grupp unga som sysslar med båtliv och rör sig till sjöss. Gruppen gav sig själv namnet Kuutti-gruppen, och vi håller träffar med gruppen ungefär fem gånger per år. Vi har vår idérika och fantastiska Kuutti-grupp att tacka för bland annat det förmånligare ungdomsmedlemskapet!

Om du är en ung person i åldern 15–25 år och vill delta i den riksomfattande Kuutti-gruppens verksamhet, skicka in en öppen ansökan till adressen info@pssry.fi! Berätta kort om dig själv i ansökan och motivera varför du vill vara med i gruppen.

/ Antti Rastivo

7. Bakluckeloppisar i Nyslott och Säynätsalo

HSR rf ordnar bakluckeloppisar för båt- och friluftsutrustning både i Nyslott och i Säynätsalo i Jyväskylä. Boka din plats och kom och sälj utrustning som är onödig för dig men nödvändig för andra! Det kostar inget att boka en plats.

Lör 6.5 kl. 9–12 i Nyslott, Inkilänkatu 42
Boka din plats på tfn 015 514 648 eller per e-post till roope.jarvisuomi@pssry.fi.

Lör 12.8 kl. 9–12 i Jyväskylä, Juurikkasaari i Säynätsalo.

Boka din plats på tfn 040 3500 319 eller per e-post till terhi.takkinen@pssry.fi.
Ordnas i samarbete med båtklubben Jyväskylän veneseura.

8. Kom med i Finlands största talkogång lördagen den 6 maj eller när som helst!

Tillsammans med er har vi redan städad stränderna längs Finlands unika vatten i tio år. Bra gjort av oss! Vårt Snygg Beach-program firar i år sitt tioårsjubileum, och därför vill vi utmana er alla att delta i ett rekordstort talko. Du kan ordna ett eget talko när det passar dig bäst och på din egen favoritstrand, oavsett om det är vid havet, en sjö eller en å.

Dessutom ordnar vi ett gemensamt jubileumstalko i Åbo den 6 maj, dit du också är välkommen. Håll koll på öppna talkoevenemang på Snygg Beachs webbplats eller med hjälp av kartan i appen. Där kan du också anmäla in ditt eget talko. Huvudsaken är att vi städar och tillsammans agerar för renare vatten och stränder!

Under våren ordnar vi också ett Snygg Beach-talko i S:t Michel och dess fyra kranskommuner i samarbete med Finlands Miljöcentral. Städtalkot ingår i Finlands Miljöcentrals projekt WaterPlus. Frivilliga ortsbor inbjuds att delta i skräptalkot. Det insamlade skräpet räknas och rapporteras precis som vanligt per skräptyp med hjälp av Snygg Beach-appen, som kan laddas ner gratis från både App Store och Google Play.

Läs talkoanvisningar på: snyggbeach.fi.

Ansökningen till det populära Ruisrock-talkogänget öppnar igen

Kom med i HSR rf:s talkogång på Ruisrock i sommar! Som del av talkogänget på Ruisrock har du en fin möjlighet att vara med på Finlands äldsta festival tillsammans med likasinnade och samtidigt också delta i Håll Skärgården Ren rf:s medelanskaffning. Intäkterna från de flaskor och burkar som samlas in på festivalområdet doneras till HSR rf:s konkreta miljövårdsarbete till förmån för vattnen. Ansökningen om att ingå i talkogänget öppnas under vårens lopp, så följ med vad som händer i våra sociala medier och på webbplatsen.

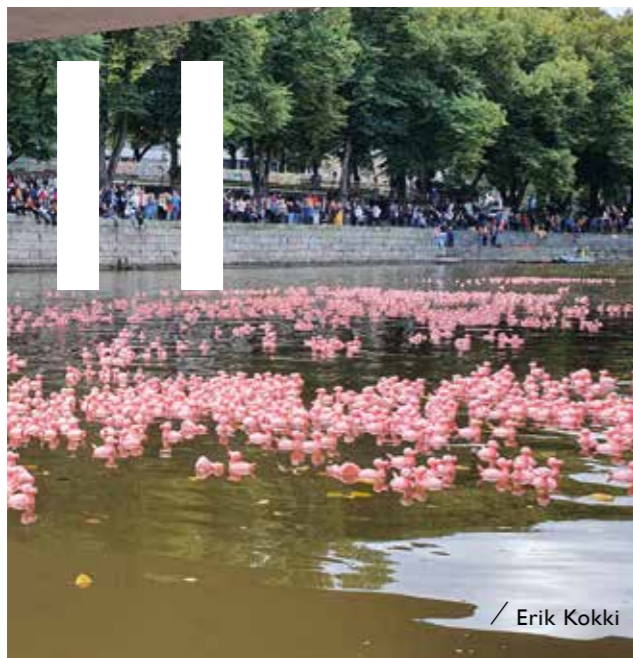
9. Spöknäten bort ur vattnen!

HSR rf deltar i det nya Re:Fish-projektet, som fokuserar på att förhindra nedskräpning till följd av fritidsfiske. Inom projektet avlägsnar man bland annat spöknät ur vattnet, dvs. sådana nät som har blivit kvar eller lämnats kvar i vattnet och som inte längre är i någon fiskares ägo.

–Spöknäten kan fungera som fallor i vattnet under en lång tid och orsaka skada i vattenmiljön. De kan fortsätta fånga fisk och andra havsdjur, dvs. spökfiska. Att ett nät som används för fritidsfiske försvinner behöver inte anmälas någonstans och det finns ingen aktör som är ansvarig för att få bort dem ur vattnet. Därför är det nu viktigt att vi samordnar oss i den här frågan, berättar Häll Skärgården Ren rf:s projektchef **Jutta Vuolamo**.

Förutom att avlägsna spöknät vill projektet också få bort annat skräp som härstammar från fritidsfiske från Östersjön och dess stränder, utreda hur nät och andra fiskeredskap som tagits ur bruk kunde återvinnas, samt testa att samla in fisknät som tagits ur bruk i samarbete med de aktörer som säljer dem.

Förutom HSR rf deltar även Häll Sverige Rent, Finlands miljöcentral och universitetet i Tartu. Projektet inledde i mars och pågår i tre år. Det finansieras från programmet Interreg Central Baltic.

/ Erik Kokki

11. Posankka Race adoption öppnas under Valborgshelgen – Var snabb med att plocka ditt eget lyckonummer!

HSR rf:s och Åbos officiella stadsdjur Posankas gemensamma medelinsamlingsjippo Posankka Race ordnas nästa gång på Åbodagen 17.9.2023, när tusentals små badposankor simmar i Aura å till förmån för rena vattendrag. Syftet med evenemanget är att göra människor upp-

10. Finland paddlar och rör jorden runt 10–18.6.2023

Målet för den riksomfattande Suomi meloo ja sou-taa-veckan är att paddla, ro och suppa jorden runt, dvs. att under en vecka få ihop minst 40 000 kilometer genom att röra sig på vattnen. Alla kan samla kilometer var som helst och anmäla in sina kilometer via en webblänk under perioden 10–19.6. Genom att samla kilometer kan man också donera pengar till Häll Skärgården Ren rf:s verksamhet.

Med hjälp av jippot vill man inspirera folk till att röra sig till sjöss genom att paddla och ro och lyfta fram hur man rör sig på vattnen på ett tryggt och ansvarsfullt sätt. I samband med att du samlar kilometer kan du rentav också genomföra ditt eget Snygg Beach-talko! Evenemangsveckan genomförs av Finlands Paddling och Roddförbund rf i samarbete med HSR rf, Suomen Latu och paddlingsevenemanget Suomi meloo.

märksamma på nedskräpningen av vattnet och samla in medel till stöd för HSR rf:s arbete för att motverka nedskräpning av vatten. Utöver HSR är också följande aktörer med och möjliggör evenemanget: Kristiina's Product Design, Egentliga Finlands räddningsverk, Åbo stad och DB Schenker, som fortsätter som HSR rf:s huvudsamarbetspartner även i år. Adoptionen öppnas under Valborgshelgen, så se till att du följer HSR rf:s sociala medier och posankkarace.fi!

SÄLLE TIPSAR

Tips för sortering till sjöss

Text: Terhi Takkinen

När man rör sig till sjöss och vid stränderna är det viktigt att försöka förhindra uppkomsten av onödigt avfall. Här ger vi de bästa tipsen på hur man minskar och sorterar avfall ombord. Minska avfallsmängden redan i affären genom att välja produkter som är så lite förpackade som möjligt.

1. Packa om livsmedlen hemma i hållbara och tvättbara askar så slipper du transportera avfall i onödan.
2. Ha med din egen butikskasse då du handlar också när du är ute med båten. Gynna närproducerad mat och säsongens råvaror.
3. Skaffa en hållbar och tvättbar servis till båten eller att ha med i ryggsäcken. Undvik engångskärl och engångsburkar.
4. Skaffa hållbara båt- och utflyktstillbehör som går att reparera.
5. Undvik kosmetika och hygienprodukter som innehåller mikroplaster.
6. Åtminstone kärl eller påsar för glas och metall kan lätt placeras t.ex. under bänkarna i sittbrunnen eller i ankarlådan. Uppsamlingskärl kan t.ex. vara en hink med lock.
7. Undvik matsvinn och använd dig av din fantasi eller tips om hur man kan tillvarata rester vid matlagningen.
8. Om det finns en kompost i hamnen, ta med matavfallet dit.
9. Ta med det sorterade avfallet i land när det är möjligt. I många hamnar finns det möjlighet att sortera avfall.
10. HSR rf:s Sälle-tjänster för medlemmarna innefattar sopstationer ute på öarna. Man hittar dem lätt genom att använda filtren för de olika tjänsterna på kartan: sallekarta.fi.

Blir det uppehåll imorgon?

Text: Veera Säilä

Det dimmiga marsvädret i Helsingfors ger upphov till somriga samtal med Kerttu Kotakorpi, som är meteorolog, faktaalitterär författare och känd från Yles väderleksrapporter. Hon skisserar upp en tidsresa 77 år framåt i tiden och spekulerar i hur sommaren ter sig för dem som rör sig till sjöss då. Samtidigt står det klart varför hon som meteorolog brinner för att delta i kampen mot klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald.

Låt oss leka med tanken att vi är ute på sjön sommaren 2100. Ett högttryck har stationerat sig över Finland och rekordhettan har fått finländarna att söka sig ut till vattnet allt tidigare. Strandklipporna ångar av värme och mäsarna skrånar och kretsar omkring uppe i skyn. Det är trängsel på gästhamnens uteservering när människorna beställer kalla drycker för att svalka sig och söker sig i skuggan under parasollen. Barnen springer otåligt omkring i sina baddräkter och bredvid glasskiosken säljs det inhemska vattenmeloner. På grund av det varmare vädret har båtsäsongen blivit längre på Finlands alla vattenområden. Allt fler hamninnehavare driver sin verksamhet året om. Särskilt i södra Finland fryser havet inte längre till och allt färre tar upp båten till vintern. Många som drömt om distansarbete vid vattnet har fått sin dröm uppfylld.

Vid första anblicken verkar det som om effekterna av klimatförändringen rentav skämt bort oss som rör oss på haven och sjöarna.

Den här solbländade fantasibilden har dock också en skuggsida. Det som vi inte ser i den här bilden är det stillastående vattnet där det på grund av det vindstilla vädret under allt längre perioder flyter omkring tjocka bälten av blågröna alger vid stränderna och kring hamnarna. För barnen har man byggt särskilda badplatser uppe på land, men på grund av den torra sommaren har man blivit tvungen att begränsa påfyllnaden av dem med grundvatten. På uteserveringarna surrar fläktar som trycker bort den tunga lukten av blågröna alger från matborden. Ur detta perspektiv är det svårt att se hur klimatförändringen i allt snabbare takt förskjuter arternas livsmiljöer norrut, och framför allt det att alla inte har någonstans att ta vägen. Övergödningen och uppvärmningen av vattnen har krympt livsmiljön för många arter och de känsligaste arterna är hotade eller har redan försvunnit.

/Kerttu Kotakorpi

Ejdern och tärnan är Kotakorpi's favoriter bland sjöfågeln. Ejdern charmar oss med sitt unika utseende och är en betydelsefull fågel med tanke på naturskyddet och klimatförändringen. Den smäckra tärnan imponerar med sin förmåga att orientera sig till andra sidan jordklotet.

Livet är hårt pressat

I sitt arbete följer Kotakorpi dagligen klimatförändringens effekter och hon har studerat ämnet i årtal. I sin faktaalitterära debut, *Suomen luonto 2100 – Tutkimusretki tulevaisuuteen* (ung. Finlands natur 2100 – en upptäcktsresa till framtiden) har hon samlat en lättillgänglig och vetenskapligt neutral vision om hur årstidsväxlingen och de förändrade landskapen ser ut 2100, såvida uppvärmningen fortsätter som tidigare.

– En stor anledning till varför jag började studera meteorologi var mitt intresse för klimatförändringen. Jag ville förstå den bättre. Jag har alltid haft känslan att jag vill göra något åt saken och nå ut till dem som kanske inte annars kommer i kontakt med eller är intresserade av dessa frågor.

Boken innehåller en massa information om livet under och ovanför ytan samt intressanta beskrivningar av vilka möjliga öden olika arter kan möta. Vissa arter kommer att anpassa sig till de förändrade levnadsförhållandena och nya arter kommer också att vandra till Finland söderifrån, men sårbara arter är hotade och löper risk att försvinna helt och hållet. En sak blir extra tydlig: uppvärmningen av klimatet orsakar väldiga förändringar i just vatten – såväl i havet, sjöar, bäckar och älvar som i mindre tjärnar och gölar.

Då klimatet blir varmare kommer Finland sommartid på sina ställen att lida av svår torka, men på årsbasis kommer nederbörden att öka. Regnmängden har redan nu ökat med nästan nio procent hos oss, när tiden med snö och tjäle minskar. Samtidigt blir vegetationsperioden längre, vilket ytterligare bidrar till att öka övergödningen i vattnen när näringsämnen rinner ut i vattendragen under längre perioder och mängden näringsämnen också ökar i vattnet. Det torde inte ha förblivit oklart för någon att det största problemet för Östersjön är just den alltför stora näringsbelastningen och den syrebrist den här orsakar på havsbotten. Inte heller insjöarna skonas från övergödningen och deras vatten blir mörkare och mörkare.

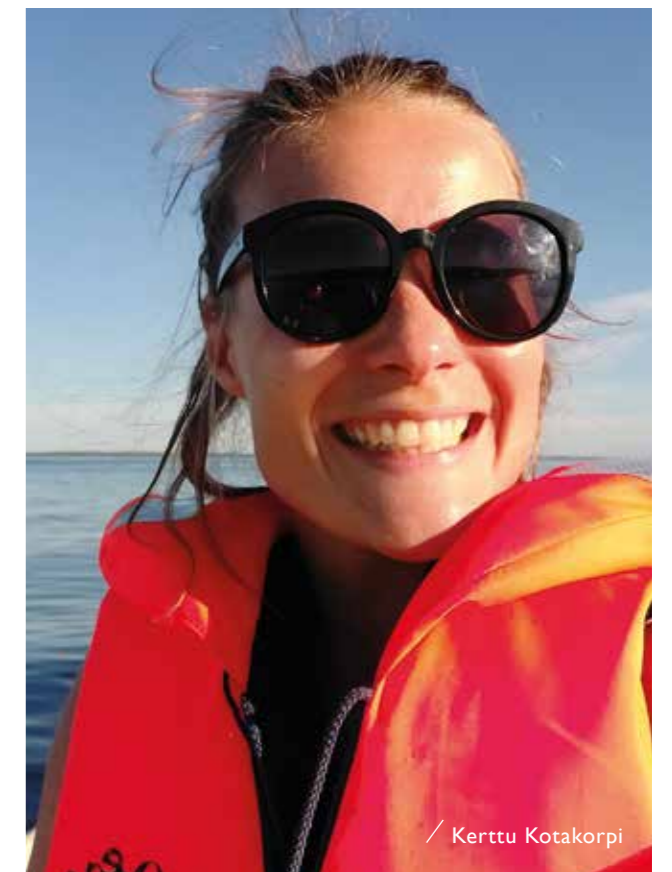
– Därför är det väldigt viktigt att vi minskar belastningen överallt där det går. På grund av algbloomingarna blir det svårare att simma och använda vattnen för nyttbruk. Om man fiskar kommer man att lägga märke till stora förändringar också i fråga om fiskarterna.

Snöperioden har redan nu förkortats med en månad i västra och södra Finland och med över 50 dagar på Åland. När snöperioden blir ännu kortare blir det problem för de ekosystem som under tusentals år vant sig vid att slumra under ett istäcke uppemot hälften av året.

När temperaturen stiger ökar vattnets volym och vattenytan stiger. Det här kommer att påverka bland

”En stor anledning till varför jag började studera meteorologi var mitt intresse för klimatförändringen. Jag ville förstå den bättre. Jag har alltid haft känslan att jag vill göra något åt saken och nå ut till dem som kanske inte annars kommer i kontakt med eller är intresserade av dessa frågor.”

Om man vill ha information om dagens väder, och observationer i naturen, lönar det sig att följa Kotakorpi's Instagram-konto.

/Kerttu Kotakorpi

annat Bottniska vikens unika landskap, där man ännu kan få beundra landhöjningen till följd av istiden och en för området säregen naturtyp – strandängarna.

– Det här fenomenet, som beror på landhöjningen i Bottniska viken, kommer att nollställas vid nästa sekelskifte. Det är en stor förändring för Bottenvikens och Kvarkens landskap och ekosystem.

Från och med april har Kotakorpi haft möjlighet att dela med sig av sin expertis i frågor som gäller klimatförändringen i ett helt nytt sammanhang. Hennes 15-åriga karriär inom väderprognoser sätts på paus då hon inom Yle övergår till att göra nytt klimatinnehåll som kommer ut under 2024.

Traditionell och vanlig, men betydelsefull

Kotakorpis intresse för naturen har sitt ursprung i hennes barndom. Det är lätt att föreställa sig hur hon iförd gummistövlar hoppar i lerpölar och hänförs av åskans nattliga föreställningar. Kotakorpi berättar att hennes barndom fått sin rytm av traditionella och vanliga saker: fågelskådning, cykel- och skidtur, bärplockning och turer med roddbåt vid stugan i Österbotten. Hon upplever att just dessa har haft ett avgörande inflytande på hennes naturrelation.

Det som fascinerar Kotakorpi i den finländska naturen är att den är så mångsidig, variationerna i väder och årstider och fågellivet. Havet har en särskild plats i hennes hjärta.

– Havet är gemensamt för alla och det är i kontakt med allt – en led ut till resten av världen. Det är en otrolig

känsla att befinna sig på stranden när det stormar och kunna känna och höra stormens kraft. I havet konkretiseras också klimatförändringen, förklarar Kotakorpi.

I klimatförändringens anda uppmanar Kotakorpi alla att utforska sin närmiljö och prova på nya sätt att röra sig i naturen. För upplevelseturism behövs inget annat än matsäck, kikare och kamera, säger hon. Kotakorpi älskar fåglar och uppmanar också andra att lära sig känna igen ett par nya fågelarter i sommar.

– Ett bra rättesnöre är att hitta sitt eget inre barn, som orkar förundra sig över blommor, djur och vattenpölar. Själv tycker jag alltid att det är lite pinsamt om jag inte känner igen fåglar. Artkännedom fördjupar naturförhållandet, i och med att man blir bekant med dessa andra typer som vi lever här tillsammans med.

När man ger sig ut i naturen är det bra att kontrollera väderleksrapportens varningar, men dem som rör sig till sjöss uppmanar hon att följa de särskilda väderleksrapporterna för sjöfarande. I någon mån kan man också förutse vädret utifrån landskapet. Såsom det gamla sjömansordspråket lyder: *”Red sky at night, sailors’ delight. Red sky at morning, sailors take warning”*.

– Vädersystemen når oss västerifrån. Om det i väst finns mycket fukt i luften så ger det upphov till ett rött sken och förebådar regn. Ute på sjön är det bra att hålla koll på molnen och att akta sig för åskan. I fråga om stackmoln, som

förekommer vid vackert väder, finns det en bra tumregel. Om molnet före middagstid växer sig högre än det är brett, är det mycket möjligt att det fortsätter att växa ända tills det ger regn- eller åskskurar, varnar Kotakorpi.

Från genomslagskraft till kamratstöd

Klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald går hand i hand, men klimatförändringen och koldioxidutsläppspolitikerna får mer spaltutrymme i medierna och i företagens hållbarhetsstrategier. Kotakorpi upplever att diskussionerna om klimatförändringen så småningom bereder väg för att vi också ska förstå förlusten av biologisk mångfald.

– Klimatförändringen är lättare att demonstrera på papper och med kalkyler, även om klimatet i övrigt kan vara svårt att greppa och dess konsekvenser gränslösa. För förlusten

”Jag hoppas kunna ge kamratstöd i fråga om såväl de positiva som de negativa känslor som naturen och det som nu sker med den väcker.”

av biologisk mångfald finns ännu inga mätare, trots att det skulle vara enklare att skydda naturen än klimatet, funderar Kotakorpi.

Kotakorpis budskap till beslutsfattarna efter valet är klart. Man bör hålla fast vid redan ingångna klimatavtal och inte söka efter anledningar till att dra ut på tiden. Hon lyfter fram coronapandemin som ett exempel på hur anpassningsbara människor är och hur inte alla förändringar nödvändigtvis är negativa.

– Såväl i frågor som gäller förlusten av biologisk mångfald som i klimatfrågor måste man se till framtiden och hitta sätt

som tar en dit. Om man bara stirrar sig blind på nuläget går man miste om möjligheter. Det är billigare att göra saker i god tid än i sista stund. Coronapandemin visade att lösningar är möjliga och att de kan medföra någonting bra för alla parter.

Kotakorpi tror också på medborgarpåverkan och påminner om medborgarnas rösträtt samt om vikten av att föregå med gott exempel. Det försöker hon själv göra, både i sitt arbete och på fritiden.

– Allt utgår från en själv och ens eget liv och sedan kan man ge sin närmaste krets en liten puff. Till exempel vad man äter, hur man rör sig och hur man bor har en stor inverkan. Nu har den här energikrisen säkert fått människor att komma till insikt och många har rentav lyckats halvera sin elförbrukning. Förhoppningsvis blir dessa förändringar bestående.

I september utkommer Kotakorpis andra bok *Minun luontoni* (Min natur), som syftar till att nå ut till en ny publik. Den behandlar klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald tillsammans med Kotakorpis egna naturbilder och friluftsbilder.

– Boken riktar sig till alla som tillbringar tid i naturen. Jag hoppas kunna ge kamratstöd i fråga om såväl de positiva som de negativa känslor som naturen, och det som nu sker med den, väcker. **S**

Digitala lösningar. HubSpot-partner.

HubSpot är en CRM-plattform med allt du behöver för digital marknadsföring, försäljning och kundservice.

poutapilvi.fi

Signaler

/ Mikko Mäntyniemi

Kai Mykkänen

Riksdagsledamot

Text: Veera Säilä Illustration: Arto Vesterinen

Kai Mykkänen utmanades av sjöfartsrådet Juha Nurminen, som medverkade och svarade på frågorna i förra höstens Signaler.

Vad betyder naturen för dig?

–Sinnesro, sjunkande puls. Det viktigaste sättet att återhämta sig från stress. Och förstås också grunden till allt liv, även människans existens.

Din favoritplats bland finländska vatten?

Den yttre skärgården. I synnerhet under de fantastiska ljusa sena sommarkvällarna, när ljuset reflekteras längs klipporna i det oändliga.

Vilket missförhållande i fråga om miljön skulle du vilja uppmärksamma mer?

Näringsflödet i Egentliga Finlands stora åar har tyvärr inte minskat på 20 år, trots att man inlett många olika projekt. Visserligen är det så att en förändring ofrånkomligen tar sin tid när det har samlats ett så stort överskott i åbrinkarna. Det är ändå konstigt hur lite vi gör för att stänga näringskretsloppet inom jordbruket i Skärgårdshavets tillrinnings-

område, när vi ändå gör så mycket mer i fråga om klimatutsläppen. Klimatförändringen är visserligen en mer existentiell fråga för mänskligheten, men där står Finland för en promille av de globala utsläppen. Medan den huvudsakliga källan till de blågröna algerna i Skärgårdshavet är Finland självt.

Ditt löfte till naturen

Satsa på att stoppa de näringsflöden som totalt sett verkligen har en stor effekt på Skärgårdshavet. Det här i motsats till att ansträngningarna splittras över en stor mängd små projekt som inte påverkar de väsentliga ådrorna.

Vems signaler skulle du vilja höra i nästa nummer av Sälle?

Mika Ihamuotila, som är ordförande för Marimekkos styrelse. Mika har på ett betydande och dedikerat sätt arbetat för skärgårdsnaturen och kommit upp med idéer om hur man kan göra det möjligt för allt fler att få ta del av den. **S**

GÖR GOTT FÖR DIN HY & MILJÖN

Tillsammans för renare vattendrag

NIVEA fungerar som samarbetspartner till Håll Skärgården Ren rf och stöder det viktiga arbetet för en ren skärgårds- och insjönatur.

nivea.fi

Snygg Beach 10 år

/ Ida Sandberg

Den mest aktiva säsongen för Snygg Beach-talkon infaller på våren, genast efter att snön har smält.

Ge dig av på skräputfärd till en närbelägen strand och fira Snygg Beach som fyller 10 år!

Text: Ida Sandberg

Vad förenar en VHF-radio som sköljts i land på stranden av Utö, sjukhusets blodprovsvör som hittats vid Aura ås mynning, plastämbar med havstulpanprickar och en trasig tvättmaskin? De har alla under årens lopp hittats under Håll Skärgården Ren rf:s Snygg Beach-strandstädningstalkon. Under städtalkona kan man stöta på de mest speciella skräp, även om det nog oftast är samma typer av skräp som hittas på stränderna år efter år.

HSR rf:s Snygg Beach-program firar i år sitt tionde verksamhetsår. Under de talkon som hållits under årens lopp har talkodeltagarna förutom skräp också samlat in intressanta data om mängden och typen av skräp som hittas på Finlands stränder. Under dessa tio år har mer än 73 000 upplockade skräp rapporterats in. Rapporteringen är en väsentlig del av Snygg Beach-programmet, för med hjälp av den kan man gå på djupet med nedskräpningsproblemet där det uppkommer: hurdan skräp hittas på vilka stränder och kunde man få bukt med problemet genom att till exempel placera ut fler soptunnor?

De vanligaste strandfynden är cigarettfimpar, olika typer av plastskräp, såsom matförpackningar och korkar, samt pappskräp. Världens vanligaste skräp cigarettfimpfen leder

ännu stort i statistiken. Det är fortsättningsvis många som fimpar på gatan, vilket leder till att fimpen kan ta sig längs dagvattenssystemet ut i närmaste vattendrag, där de gifter som frigörs kan förorena hundratals liter av det omgivande vattnet. Också mängden plastskräp som hittas är något som oroar Julia Jännäri, som är chef för Snygg Beach-programmet.

– Korrekt använt är plast ett mycket bra material, men när plast hamnar i naturen blir det väldigt skadligt. Plast förmultnar inte utan blir kvar i naturen permanent. Plast är skadligt för djur som antingen kan fastna i den eller också kan svälta ihjäl för att de fyllt sin magsäck med plast som de ätit upp. Om plast hamnar i naturen är det ytterst viktigt att få bort den därifrån så snabbt som möjligt. Med tiden

/ HSR rf

Nedbrytningstiden för metallskräp är, beroende på dess art och på omsättningshastigheterna, allt ifrån 200 år ändå upp till 1000 år.

sönderfaller plasten och blir till mikroplast och är sedan omöjlig att få bort, berättar Jännäri.

Plast tillverkas huvudsakligen av olja men i tillverkningen av olika slags plaster används också ett stort antal olika kemikalier. Till exempel mjukgörarna i vissa hårdplaster är besvärliga hormonstörande ämnen, som stör olika organismers hormonaktivitet.

– I synnerhet engångsplasten hör till vår tids största nedskräpningsrelaterade utmaningar. Eftersom man ännu inte nödvändigtvis erkänner plastens värde som material finns det utrymme för förbättringar när det gäller återvinningen av den, berättar Jännäri.

Framtiden ser ändå ljus ut, eftersom man satsar mer och mer på cirkulär ekonomi. Snygg Beach-programmet ingår från och med i år i det omfattande sjuåriga samarbetsprojektet PlastLIFE, som syftar till att etablera en hållbar cirkulär ekonomi i fråga om plast i Finland senast 2035.

Skräpet bort från stränderna med allmänhetens förenade krafter

Största delen av skräpet på stränderna härstammar från oss vanliga konsumenter, så vi håller alla nycklarna till att lösa nedskräpningsproblemet i våra händer. Att delta i Snygg

/ Miika Matilainen

Du kan ordna ett städtalko ensam eller tillsammans med andra. Det viktigaste är att du är ivrig!

Beach-talkon är ett bra sätt att komma till insikt om detta.

– Strandstädningen handlar inte enbart om att städa upp stränderna, utan är samtidigt en form av miljöfostran. Förhoppningsvis ska var och en som deltar i ett Snygg Beach-talko få aha-upplevelser om hur skräpet uppkommer och effekterna av nedskräpningsfrågor, säger Jännäri.

Snygg Beach startades från första början av aktiva medborgare som ville göra något konkret för att motverka den tilltagande nedskräpningsproblemet av stränderna. År 2013 publicerade Håll Skärgården Ren rf de dystra siffrorna från projektet MARLIN, som hade pågått 2011–2013, och som visade att de finländska stränderna var de allra mest nedskräpade jämfört med stränderna i de andra deltagarländerna Sverige, Estland och Lettland.

Resultaten väckte förskräckelse bland allmänheten och det var många som kontaktade föreningen och undrade vad man själv kunde göra åt saken. Som en lösning utvecklade föreningen talkoprogrammet Snygg Beach, som lämpar sig för alla. Programmet fick sin start 2014 i form av en några veckor lång kampanj, och har sedermera utvecklats till etablerad del av föreningens kärnverksamhet som pågår året om. År 2020 spred sig Snygg Beach-verksamheten

Siisti Biitsi 10 vuotta

även till grundskolorna i och med Snygg Beach-fadderskoleprogrammet, och numera finns det redan ett fyrtiotal Snygg Beach-fadderskolor.

I år vill vi samla Finlands största talkogäng

I år är tanken att samla ihop Finlands största talkogäng – på både havs- och insjöstränderna. Deltagandet är inte bundet till någon viss tid eller plats utan du kan vara en del av detta gäng på din egen favoritstrand och när det passar bäst för dig.

– Även om galor och festtal också fyller sin funktion har vi konstaterat att Snygg Beach bäst firas genom att vi samlar så många finländare som möjligt till Finlands största

talkogäng och genom att vi städar bort så många skräp som möjligt från stränderna, berättar Jännäri.

Snygg Beach-programmet har dock inte nått slutet av sin bana i och med denna milstolpe. Skräpet har inte tagit slut på stränderna så det finns ännu jobb kvar att göra.

– Stränderna kommer knappast någonsin att bli helt skräpfria, men med hjälp av miljöfostran och ökad förståelse kan vi förhoppningsvis minska uppkomsten av skräp mycket radikalt. När man hittar på nya innovationer för att ersätta olika engångsmaterial eller i fråga om återvinningen kan vi förhoppningsvis någon gång helt slippa den avsiktliga nedskräpningen, säger Jännäri. **S**

Så här lätt är det att vara med i Snygg Beach:

1. Märk ut den strand du tänker städa på kartan på Snygg Beachs webbplats: snyggbeach.fi
2. Tillbringa en rolig dag på stranden i städtalkots tecken.
3. Rapportera in upphittat skräp till oss med den kostnadsfria Snygg Beach-mobilappen.
4. Se till att skräpet tas om hand för vidare behandling.

I Snygg Beach-programmet kan vem som helst delta: föreningar, samfund, klubbar, hobbygrupper, skolor, städer, kommuner, företag och privatpersoner.

/ Ida Sandberg

Suomen suurin talkoojengi!

Olemme talkoilleet yhdessä jo 10 vuotta puhtaampien rantojen puolesta. Tule mukaan!

Finlands största talkogäng!

Vi har arbetat i 10 år för renare stränder. Kom med!

siistibiitsi.fi | snyggbeach.fi

Roopen kasvot

Text: Kiia Palo

Bilder: Lotta Fager, Riku Kokkonen

Lotta Fager,
22, åbobo i Tammerfors

Hur rör du dig till sjöss?

För det mesta seglar jag i Åbo skärgård med min egen H-båt. Min seglingsgnista tändes via sjöscoutingen, något som jag inte heller glömt.

Hur hörde du om HSR rf?

För många år sedan var vi på en sommartrip till Björkö med familjen och där såg jag HSR rf:s underbara Sälle-logo på dörren till utedasset. Jag stötte också på Sälle-logon när jag deltog i sjöscouternas veckoslutsseglatser, och i takt med att jag blev äldre och mer medveten tog jag reda på mer om HSR rf. När jag skaffade egen båt kändes det helt naturligt att bli medlem i föreningen.

Vilka är dina tidigaste vattenrelaterade minnen?

Min familj har en stuga vid havet i Nagu. Jag minns att stugans bastu var varm hela dagen under sommarlovet och hur jag och mina vänner sprang av och an och simmade i havet och värmdes i bastun och hur mamma kom med saft och kex till oss.

Vad betyder Finlands sjöar och hav för dig?

Skärgården är vacker oavsett dag, tidpunkt eller årstid. Medan man beundrar landskapen är det lätt att koppla av och låta stressen försvinna.

Varför tycker du det är viktigt att vara med i Kuutti-gruppen?

HSR rf arbetar för renare vatten. Jag vill vara med och påverka för att en hobby som är viktig för mig ska vara möjlig för alla, i rena vatten och också i framtiden.

Ditt favoritställe till sjöss:

Den yttre skärgården har en särskild plats i mitt hjärta. Till exempel Utö och Björkö finns absolut med på min lista över favoritställen!

Hälsningar till dem som rör sig på vattnet:

Njut av att röra er till sjöss men gör det ansvarsfullt så att också vi unga har något kvar att njuta av i framtiden.

Har du redan hört om Kuutti-gruppen? För litet över ett år sedan samlade HSR rf en grupp unga med intresse för att röra sig till sjöss. Syftet var att ta reda på hur unga ser på föreningens verksamhet och framtid. Nu presenterar två medlemmar i Kuutti-gruppen sig själva och berättar vad Finlands sjöar och hav betyder för dem.

Riku Kokkonen,
22, Jyväskylä

Hur rör du dig till sjöss?

Vi rör oss med motorbåt med min pappa och min bror. Mest fiskar vi på Päijänne. Jag tycker också om att ro i insjölandskapen.

Hur hörde du om HSR rf?

Jag hörde om HSR rf:s verksamhet via min pappa, som har rört sig till sjöss och fiskat i hela sitt liv. Han berömde det arbete som föreningen utför för båtfararna.

Vilka är dina tidigaste vattenrelaterade minnen?

I hela mitt liv har vi gjort olika turer i norra Päijänne tillsammans med familjen och de har definitivt stannat kvar i mitt medvetande som fina minnen.

Vad betyder Finlands sjöar och hav för dig?

Finlands vatten har alltid varit ställen som gör mig lugn och där jag kan njuta av naturen. Jag har fått många fina minnen från vattenupplevelser, och som en som studerar akvatiska vetenskaper vill jag också bevara våra vatten så naturliga som möjligt, så att också andra ska få möjlighet att njuta av dem.

Varför tycker du det är viktigt att vara med i Kuutti-gruppen?

Jag vill påverka folks inställning och beteende gentemot naturen. Det är också viktigt att väcka de yngres intresse för organisationer som HSR rf. Jag upplever att med Kuutti-gruppen har jag möjlighet till detta.

Ditt favoritställe till sjöss:

Vattnen i mellersta Finland är välbekanta och ligger mig nära om hjärtat, men insjölandskapet vid södra Konnevesi är min absoluta favorit.

Hälsningar till dem som rör sig på vattnet:

Kom ihåg att vara ansvarsfull när du rör dig till sjöss. Då får också andra, och i synnerhet den yngre generationen, möjlighet att skapa trevligare minnen från sina båtfärder.

SÄLLES HAMNBINGO

Utmana din familj eller dina vänner på Sälle-hamnsbingo. Den som först lyckas fylla en vågrät eller lodrät rad får ropa bingo!

I Sälles sällskap – hälsningar från fältet

Finland runt i Sälles sällskap

Text: Veera Säilä och Terhi Takkinen

Har du i sommar tänkt styra kosan mot våra vackra insjöar eller imponerande havslandskap? I artikeln I Sälles sällskap presenterar vi Håll Skärgården Ren rf:s hela verksamhetsområde, där våra fyra servicefartyg och fem servicebåtar med besättning i år igen jobbar och sliter med glädje och yrkesskicklighet. Vi arbetar för att var och en av oss ska kunna koppla av vid vattnen utan att belasta miljön. Vi transporterar stora mängder brännbart avfall från öarna och hundratals kubik toalettavloppsvatten från sugtömningsstationerna, vi sköter om utedassen, diskplatserna och basturna och kör ut ved till utfärdshamnarna och vi utför också många olika reparationsarbeten i dem. Du hittar enkelt alla Sälle-stationer på kartan roopekartta.fi.

Bottniska viken

Bottniska viken är vårt nordligaste och tredje största verksamhetsområde. Det sträcker sig från ön Röyttä i Ijo till Kristinestad. De som rör sig på detta unika vattenområde, som också är känt som ett av Unescos världs naturarv, betjänas av cirka 30 Sällestationer. På Lars Björkaskär finns föreningens medlemsbastu och på upplevelseholmarna Tankar och Kopparfuruskar har vi utvecklat tjänsterna så att de lämpar sig även för rörelsehindrade. För tillfället är vi tvungna att sköta underhållet i området med tillfälligt materiel. Anskaffningen av det nya servicefartyget M/S Roope-Botnia är föreningens nästa stora satsning. Du kan stödja detta projekt genom att rikta en donation till Bottniska viken: hallskargardenren.fi/donera.

Visste du det här? Under förra sommaren ökade avfallsmängderna på Bottniska viken ytterligare: 1108 säckar blandavfall forslades från sopstationerna.

Birkaland

Även om man får vara helt och hållet i fred ute till sjöss om man så vill, så kan det också vara trevligt att nu och då få se lite folk. När man förtöjt sin farkost säkert vid stranden kan man slå sig ner framför en lägereld tillsammans andra som rör sig till sjöss. Det är trevligt att utbyta erfarenheter och dela med sig av goda friluftstips. Också vädret är bra att diskutera när man är ute till sjöss. I Birkaland upprätthåller vi utedass avsedda för båtfarare och friluftsfolk samt två sugtömningsstationer. Hamninfrastrukturen i området är ännu mycket jungfrulig. En stor del av objekten är i praktiken naturhamnar. **Visste du det här?** Hamnarna i Birkaland sköts med en servicebåt vid namn Roopesteri.

Skärgårdshavet

Det var i Skärgårdshavet som allt började när föreningen grundades 1969. Numera kan de som rör sig i området glädja sig åt över 30 Sälle-stationer, våra 16 sugtömningsstationer samt vår medlemsbastu och uthyrningsstugan Notstugan på Trunsö. Notstugan fick förra sommaren sällskap av ett nytt utedass. Det är enkelt att sortera ombord när sopstationerna har käril för både brännbart avfall, glas och småmetall. Vid vissa stationer kan man också sortera papper, bioavfall och plastförpackningar. Den nyaste diskplatsen som är försedd med gråvattenfilter finns på ön Brunskär. I nyheterna under avdelningen På tytan kan du se tidpunkterna för skrotinsamlingen och båtinsamlingen i Skärgårdshavet. Ta och skriv in dem i kalendern redan nu.

Visste du det här? Förra sommaren fraktade vårt servicefartyg M/S Roope med besättning i land över 120 m³ toalettavloppsvatten och cirka 100 ton brännbart avfall.

Finska viken

Förra sommaren placerade vi ut en sugtömningsstation av pontonmodell vid Ormö i Esbo. Anläggningens tankar rymmer cirka 12 kubik toalettavloppsvatten från fritidsbåtar. I östra Finska viken finns ytterligare fyra sugtömningsanläggningar. Förutom dessa fyra sköter HSR rf också de septikanläggningar som ägs av Kotka stad samt septikanläggningen, torrtoaletten och sopstationen vid Santio gränsbevakningsstation.

Visste du det här? Om 12 kubik toalettavloppsvatten släpptes ut från fritidsbåtarna direkt i vattnet skulle det ge upphov till 6 000 kg alger (våtvikt).

Utöver webbsidan sallekartta.fi är det också bra att spara en länk till webbplatsen septit.net på telefonens startside. Med hjälp av frivilliga krafter och kollektiv intelligens samlar den Finlands alla sugtömningsstationer på en och samma karta, där användarna också kan anmäla in problem med anläggningens funktion som information till andra.

Päijänne

Finns det något bättre än att efter en brusande etapp få ta i hamn i en lugn utfärdshamn och tända eld i bastun? På Päijänne har vi hand om cirka 20 objekt mellan Lahtis och Jyväskylä som ägs av rekreationsområdesstiftelsen och städerna. I Päijännes utfärdshamnar erbjuder vi utöver de andra bekanta Sälle-tjänsterna också möjligheten att mot en avgift boka in bastuturer på Kalasaari, Pirttisaari, Vuorissalo, Lehtinen och Virtosaari. Det är trevligt att småprata med andra på bastulaven och sen pigga upp sig genom att doppa sig i det rena vattnet.

Visste du det här? På Päijänne körde vi ut 78,5 kubikmeter fast mått av vedstammar till öarna.

Saimen

Saimens verksamhetsområde, som ligger i Vuoksens vattenområde, är det geografiskt sett största av våra verksamhetsområden. M/S Roope-Saimaa med besättning sköter tillsammans med våra samarbetspartner underhållet i hamnar som ägs av rekreationsområdesföreningen och -stiftelsen, städer och kommuner, för att båtfarare och andra som rör sig till sjöss ska kunna njuta av detta unika nätverk av utfärdshamnar utan att belasta miljön. Exempelvis för någon som idkar friluftsliv kan utedasset i en gästhamn erbjuda en efterlängtnad lättnad. På Rokansaari och Ruohonsaari i Saimen finns också ett speciellt utedass som lämpar sig för barn. Dessa utedass i liten skala byggde vi 2019 med hjälp av Partioaittas Miljöbonus.

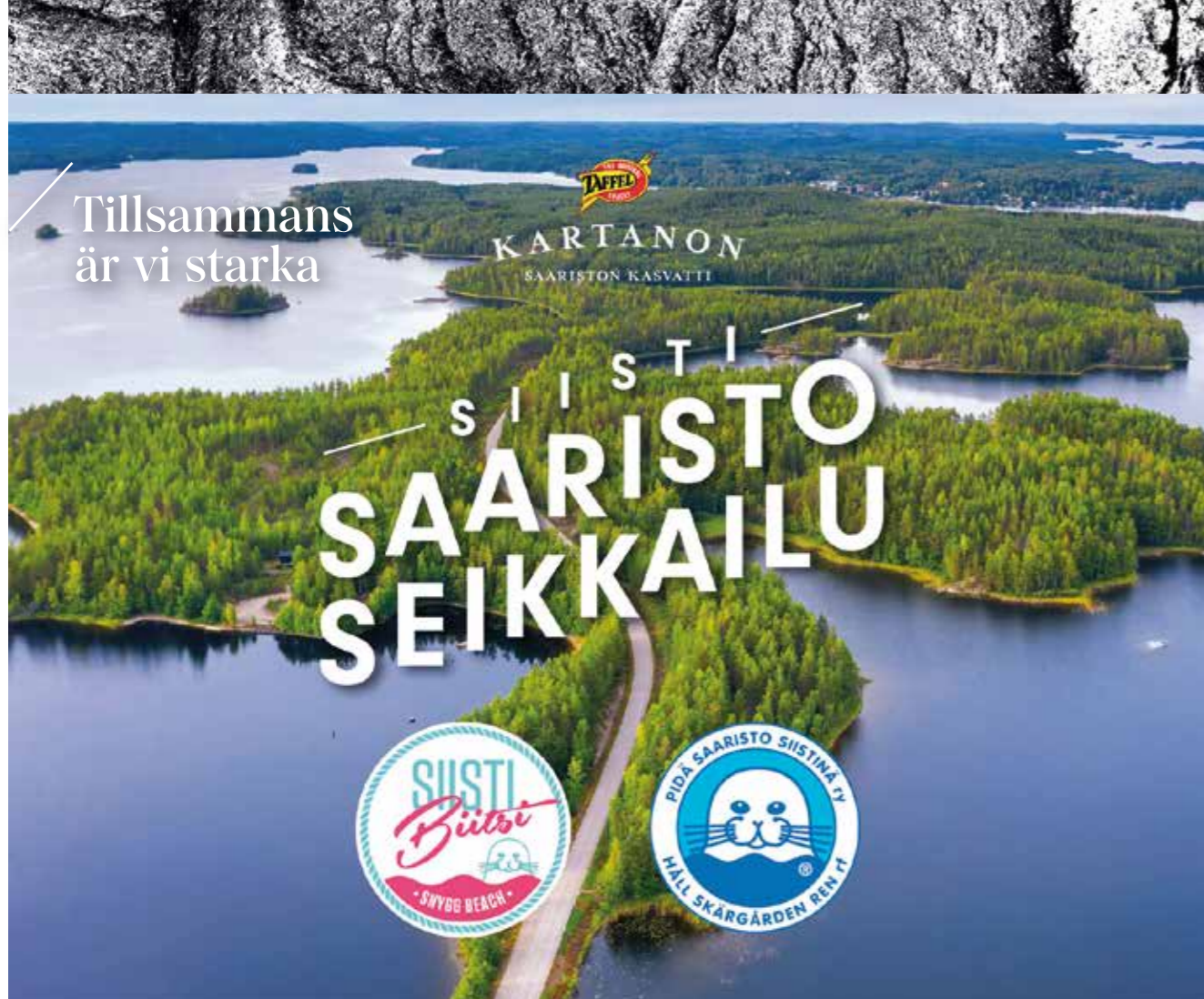
Visste du det här? Förra året förde vi 236 storrullar wc-papper till Saimens utedass.

Åland

Åland är det nyaste av våra verksamhetsområden. Verksamheten på ön inleddes i början av 2023. På Åland vill vi framför allt utveckla hamnverksamheten med hjälp av vårt Sälle-hamn-miljöprogram. Dessutom vill vi få med alla ålänningar i Snygg Beachtalkon och förankra fadderskoleverksamheten i skolorna.

Visste du det här? Du kan nu börja följa Ålands egna Instagram- och Facebook-konton @hallskargardenrenaland. Det här är något vi ännu kommer att få höra mer om!

Tillsammans
är vi starka

SIISTISTO
SAARISTO
SEIKKAILU

Presentation av HSR rf:s nyaste huvudsamarbetspartner Herrgårds potatischips

Text: Eine Alho (Communications manager / Orkla Finland)

Herrgårds potatischips har tillverkats i snart trettio år, sedan 1995.

– Vi är väldigt stolta över vår mer än 50 år gamla fabrik i Haraldsby, som inte bara producerar välsmakande produkter utan vars hela produktionskedja från åker till matbord är inhemsk och tar hänsyn till miljön. Herrgårds potatischips tillverkas alltid av inhemsk potatis ur den finländska skärgårdens bördiga mylla, berättar Emmi Jyly från Herrgårds marknadsföringsteam.

Orkla, som äger varumärket Herrgårds, har länge arbetat målinriktat för att främja en mer ansvarsfull produktion och man har också tagit i bruk flera olika tillvägagångssätt för att dra nytta av cirkulär ekonomi i produktionen. Herrgårds potatischips tillverkas sedan flera år tillbaka med hjälp av förnybar energi: biogas som tillverkas av potatisskal. Under de senaste åren har biogasproduktionen effektiviserats med hjälp av kogödsel från en lokal lantgård. De näringsrester som genereras i processen returneras till jordbrukaren som gödslingsmedel.

– För att berätta för konsumenterna att vi använder oss av förnybar biogas är Herrgårds potatischips påsar sedan länge prydda med Gasums registrerade varumärke för biogas.

Chipsfabriken har dessutom sitt eget vattenreningsverk, där det vatten som används för att tvätta potatisen kan renas och återvinnas för att användas på nytt. De åländska havsvindarna utnyttjas också för att skaffa grön el och Taffel har numera sitt egna namngivna vindkraftverk på Åland.

– Sedan 2020 har vi fått all den energi som fabriken i Haraldsby behöver från vindkraft som produceras av ett lokalt energibolag. Elproduktionen från ett enda vindkraftverk täcker hela vår fabriks årsbehov. Vi har alltså ytterligare en anledning att älska våra behagliga havsbrisar, berättar Jyly.

På Herrgårds Snugg Skärgårdsäventyr förenar vi våra krafter till förmån för miljön

Att bli Häll Skärgården Ren rf:s samarbetspartner var ett lätt val för varumärket Herrgårds.

Herrgårds potatischips är HSR rf:s nyaste huvudsamarbetspartner och bidrar genom konkreta åtgärder till att Finlands vatten ska må bra.

– Vi är oerhört ivriga över detta samarbete. Att våra vatten må bra är en hjärtesak för oss finländare och för ett varumärke som Herrgårds potatischips, som har sina rötter i skärgården. Det är med glädje vi är med och stöder Häll Skärgården Ren rf:s viktiga arbete och sprider information om tillståndet i våra vatten. Exempelvis är situationen i Östersjön mycket oroande, men en god nyhet är att var och en av oss genom våra egna handlingar också kan påverka den. Inkommande sommar sporrar vi alla finländare att agera tillsammans för vattnens välbefinnande.

Denna sommar arrangerar Herrgårds potatischips sommarsäsongens snyggaste kampanj, där man inbjuder alla finländare till ett Snugg Skärgårdsäventyr för Finlands

vatten som en del av HSR rf:s Snugg Beach-program. Kampanjen inleds i maj och pågår fram till slutet av september.

– Bland annat uppmanar och guidar vi konsumenterna till ett ansvarsfullt friluftsliv. Vi deltar också själva och utmanar influencers och våra följare i sociala medier att ordna Snugg Beach-städtalkon runt om i Finland. Genom att spela vårt spel på Häll Skärgården Ren-tema kan man delta i en utlottning och bland annat vinna en upplevelserik natt i skärgården. För varje potatischipspåse som säljs under kampanjtiden donerar vi dessutom pengar till stöd för föreningens verksamhet, berättar Jyly. **S**

Häll Skärgården Ren rf, Segling och Båtsport i Finland, Finlands Sjöräddningssällskap och Finnboat har ingått ett fyrtioårs-samarbete år 2015. Syfte med samarbetet är att uppmanar till att idka båtliv och röra sig till sjöss genom ett mångsidigt samarbete och en ansvarsfull utveckling av branschen.

Varför gå med i en båtklubb?

Text: Iina Airio / Segling och Båtsport i Finland

/ Antti Kaipainen

Gemenskap, bryggplatser, utbildning, besiktning och medlemsförmåner. Bland annat det här är sådant som lockar båtfarare att gå med i klubbverksamheten.

Totalt cirka 64 000 båtfarare hör till Segling och Båtsport i Finland med sina mer än 314 medlemsföreningar och 41 klassförbund. Där ingår långfärdsseglare och motorbåtsförare, tävlings- och fritidsseglare, världsomseglare och medaljörer i olympiaklasser.

Det som förenar dem alla är att de hör till en båtklubb och representerar den egna klubben – oavsett om det sker i klubbens väst på en internationell tävlingsbana eller när man rör sig på Finlands vackra vatten med klubbflaggan vajande i aktern.

För vissa ligger tjusningen i att tillhöra en båtklubb i gemenskapen: att ha likasinnade vänner med vilka man kan diskutera köpet av en ny båt med på klubbens strand eller bada bastu i båtklubbens uthamn. Andra går med för den goda service klubbarna erbjuder: klubbarnas skepparkurser ger till exempel goda förutsättningar för att komma igång med hobbyn och när man går igenom båten tillsammans med klubbens besiktningsman blir man bättre medveten om både sina egna och båtens gränser.

De goda medlemsförmånerna, såsom olycksfallsförsäkring, rabatt på båtförsäkringen och många andra värdefulla förmåner som erbjuds SBF:s medlemmar, är också viktiga aspekter när man överväger att ansluta sig till en klubb. Många klubbar ordnar också mångsidig nybörjarverksamhet såväl för vuxna som för barn och unga. När man precis börjat med den nya hobbyn har man inte nödvändigtvis behov av en egen båt för det går också smidigt att ta sig ut på sjön med klubbarnas båtar eller hyrbåtar.

Många går dock med i en båtklubb först efter att ha köpt sin första egna båt. Brygg- och vinterförvaringsplatser samt de möjligheter till septiktömning, tankning och avfallshantering som klubbarna erbjuder är av naturliga skäl viktiga tjänster som båtklubbarna erbjuder sina medlemmar.

Båtlivet är en livsstil som ger en viktig samhörighetskänsla och samlar hela familjen kring en gemensam hobby. Klubbarna utgör båtlivet i pulserande hjärta.

Bekanta dig med Segling och Båtsport i Finlands klubbar och verksamhet på adressen spv.fi. **S**

Vår gemensamma miljö

Ett brunnslock i Uleåborg har dekorerats med kampanjmaterialet för Magknip av plast. För att denna kampanj, som genomfördes i augusti, inte skulle påverka undersökningen av dagvattenfiltren valde man början av sommaren som tidpunkt för undersökningen. Var de undersökta gatubrunnarna låg offentliggjordes inte förrän undersökningen var avslutad.

Vi installerade filter i sex gatubrunnar och kartlade det skräp som hamnade i dem – största delen var plast

Text: Kiia Palo

Många kanske blir förvånade över att en stor del av gatubrunnarna leder regn- och smältvatten orenat direkt ut i närmaste vattendrag och att skräp som kastats på gatorna därför kan hamna i naturen. HSR rf ville reda ut vilket slags skräp och hur mycket av det som hamnar i gatubrunnarna. De filter som installerats i gatubrunnar i Helsingfors, Lahtis och Åbo samlade under två månaders tid totalt 680 stycken skräp som klassas som makroskräp, varav nästan 80 procent var plast.

När man talar om problemet med den marina nedskräpningen ser man lätt framför sig de enorma avfallsbälten som driver runt på oceanerna eller djur som trasslat in sig i olika skräp. Sådana synliga effekter av nedskräpningen har gett inspiration att undersöka såväl nedskräpningens omfattning som dess betydelse. Även om vi inte har sådana avfallsbälten i Östersjön eller i Finlands insjöområden lider även dessa av den nedskräpning som HSR rf har arbetat mot sedan föreningen grundades 1969.

En viktig aspekt av nedskräpningsproblematiken är avsaknaden av kunskap om hur skräp färdas från städerna till vattendragen. Dock har man antagit att dagvattensystemet är en av de viktigaste rutterna ut i vattendragen för skräp som uppkommer i stadsmiljö; det är mycket skräp som sköljs ner i gatubrunnarna i samband med regn och snösmältning. På mikrokräpnivå har man redan kunnat påvisa att dagvatten aktivt transporterar mikroplaster till vattendragen, men arten och mängden makroskräp som hamnar i gatubrunnarna har veterligen inte tidigare undersökts i Finland.

– Bakom HSR rf:s filterundersökning låg en vilja att ta reda på hurdana typer av och hur mycket makroskräp som hamnar i gatubrunnarna i stadsmiljö. Dagvattensystemet tros vara en betydande rutt för makroskräp att ta sig ut i t.ex. Östersjön, eftersom de flesta dagvattenbrunnar inte har något filter, utan vattnet bara leds direkt ut i närmaste vattendrag, berättar HSR rf:s projektchef **Jutta Vuolamo**.

HSR rf kartlade under försommaren 2022 det makroskräp som hittades i dagvattenbrunnarna i Helsingfors, Lahtis och Åbo. Några dagvattenbrunnar i respektive stad fick filter installerade under två månader. Filtren installerades i centralt belägna brunnar i städerna – till exempel på torget, i hamnen, längs livliga strandgator – och filtren i varje stad tömdes två gånger under undersökningens gång.

Vad var det som fastnade i gatubrunnarnas filter?

Medan studien pågick fastnade totalt 680 stycken makroskräp som klassas som makroskräp i dagvattenbrunnarnas filter, varav hela 80 procent var plast. I alla de städer som ingick i studien var cigarettfimpen den vanligaste skräptypen: mer än hälften av alla makroskräp som hamnade i filtren var fimpar.

– Den vanligaste typen av skräp som hittades i filtren var cigarettfimpar, som räknas till plastkategorin. Skräpet var sådant som vanliga människor lämnat efter sig, bland annat cigarettfimpar, plastomslag till matförpackningar, glasskärvor och tuggummi, berättar Vuolamo.

I HSR rf:s studie konstaterades att på två månader kan det hamna nästan 200 stycken makroskräp bara i en enda gatubrunn i stadsmiljö. Under hela den tid studien pågick hittades det största antalet skräp i de filter som installerats i Helsingfors; de innehöll totalt 348 stycken makroskräp. I filtren i Lahtis hittades totalt 229 stycken makroskräp och i filtren i Åbo totalt 103 stycken makroskräp. Resultaten från studien stöder således bedömningen att dagvattensystemet är en betydande kanal för makroskräp att ta sig ut i till exempel Östersjön. På grund av det låga antalet brunnar som ingick i studien är det dock inte möjligt att jämföra resultaten från de olika städerna med varandra.

I de undersökta brunnarna användes Watec Consulting Oy:s dagvattenfilter. Vid tömningen räknade man antalet makroskräp som hamnat i filtren och klassificerade skräpet utifrån material.

/ Veera Säälä

Skräpet från filtren breddes ut på ett vitt papper för att underlätta arbetet med att identifiera dem.

Människornas beteende återspeglas i det skräp som hamnar i gatubrunnarna

När det gäller skräpet som hamnar i dagvattenbrunnarna kan antalet skräp och deras material antas bero på bland annat brunnens läge, närheten till sopstationer, omgivningen och människors beteende. Till exempel efter Valborg och festen efter VM-guldet i ishockey kunde man se spår efter människors agerande i det skräp som hittades i filtren.

– En av de gatubrunnar i Helsingfors som ingick i studien ligger bredvid statyn Havis Amanda, där människor trots att det är förbjudet ofta klättrar upp. Under gulfesten skyddades statyn mot folkanstormningen med hjälp av fanerskivor, men de här välte människomassan omkull under kvällens lopp. I gatubrunnens filter hittades följaktligen fanerbitar i makrostorlek och även mindre träflis. Den här uppföljningen ger en fingervisning om att makroskräp hamnar i brunnar och vattendrag i synnerhet på ställen där många gärna vistas, sammanfattar Vuolamo.

Som material betraktat utgör trä en av de minsta makroskräpkategorierna som fanns representerade i studien. Nästan 80 procent av de makroskräp som fastnat i filtren räknades höra till kategorin plast- och skumplast. Den näst största materialkategorin var glas och keramik, som utgjorde 8 procent av makroskräpet. Gummiskräpens

Vår gemensamma miljö

andel var 3,5 procent, de organiska materialen 3,2 procent, papper och kartong 3,1 procent och metall 2,5 procent.

Gatubrunnarna är inga soptunnor

Dagvattensystemen är en omfattande och livsviktig del av städernas infrastruktur, men lösningarna som tillämpats i fråga om dem kan vara olika i olika städer och kommuner. Därför finns det inte nödvändigtvis bara en enda fungerande lösning för att förhindra att makroskräp tar sig ut i dagvattnet. Utifrån HSR rf:s studie och tidigare bedömningar kan man starkt rekommendera att dagvattensystemet tas i beaktande när man fattar beslut om åtgärder för att förebygga nedskräpning både på det lokala och det nationella planet.

– En del av lösningarna kan direkt gälla dagvattensystemet, exempelvis kunde man överväga att installera filter i sådana dagvattenbrunnar där man vet att det sker en betydande nedskräpning i avrinningsområdet, funderar Vuolamo.

Man kan också påverka nedskräpningsproblemet genom att fästa uppmärksamhet vid utplaceringen av sopstationer, deras funktionalitet och synlighet i gatubilden, för de minskar bevisligen nedskräpningen. Positiv påverkan eller s.k. nudging är ett lovande sätt att ändra människors icke-önskvärda beteende i en mer miljövänlig riktning. HSR rf:s kommunikationskampanj Magknip av plast, som ligger bakom undersökningen, bygger på detta tillvägagångssätt. Med hjälp av kampanjen försöker vi öka medvetenheten om skräpets rutter ut i vattendragen genom att klistra färgglada fiskdekaler på gatubrunnarna, där gallret representerar fiskens vidöppna gap.

– Största delen av det marina skräpet härstammar från stadsmiljöer och alldeles vanliga konsumenter: ett skräp som slängts på gatan kan mycket väl sist och slutligen hamna i gapet på en fisk. Det här innebär att var och en av oss lätt kan påverka hur nedskräpade våra vatten är genom att se till att vårt skräp hamnar i en soptunna, påpekar Vuolamo.

Dagvattenfilterstudien är en del av Håll Skärgården Ren rf:s kommunikationskampanj Magknip av plast. Miljöministeriet har finansierat kampanjen Magknip av plast med 74 564 euro ur programmet för effektiviserat vattenskydd under tiden 1.1.2021–31.12.2022. S

MAKROSKRÄP

Har en diameter på 2,5 cm eller större

MIKROSKRÄP

Har en diameter på 0,5 cm eller mindre

/ Jutta Vuolamo

I filtren i Helsingfors och Åbo hittades också mycket plastglitter som i fråga om storlek var mindre mesoskräp (0,5–2,5 cm). Arten och mängden mesoskräp kartlades inte i undersökningen.

Gästkolumn

Hanna Oinonen

Sakkunnig inom digital marknadsföring och kommunikation

Vi förlitar oss på kraften i partnerskap

Sarlin Oy Ab är en banbrytare inom industriell tryckluft, miljövänlig energiteknik samt industriell automation och digitala lösningar. Vi betjänar industriella aktörer genom att införa energieffektiva, miljövänligare och driftssäkra teknologiska lösningar för dem. Ett hållbart livscykel tänk, ansvarsfullhet och en välmående miljö ligger i fokus för vår verksamhet.

Sarlin har varit Håll Skärgården Ren rf:s huvudsamarbetspartner ända sedan 2017. Samarbetet med HSR rf har varit en hjärtefråga för oss hos Sarlin – inte bara ur ett allmänt miljöperspektiv, men också på grund av Östersjön, skärgården och insjönaturen. HSR rf gör ett viktigt arbete för våra vattenmiljöer. Skärgården och Östersjön har en stark koppling till Sarlin Oy Ab:s historia eftersom grundaren av vårt företag, Erik Sarlin, kommer från den lilla skärgårdskommunen Pargas.

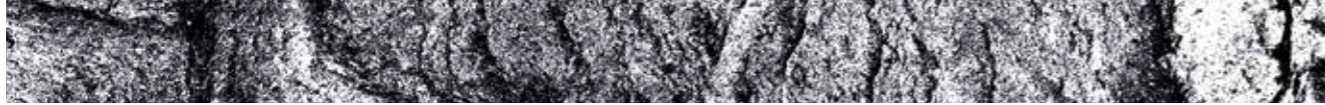
Förra året uppnådde Sarlin den aktningvärda åldern av 90 år och huvudtemat för jubileumsåret var ansvarsfullhet. Relaterat till ansvarstemat gjorde en av våra anställda sitt diplomarbete om Sarlins klimatfotavtryck och klimathandavtryck. Resultatet från beräkningen var fantastiskt: beräkningen av Sarlins klimathandavtryck visar att den positiva miljökonsekvens vi ger upphov till är större än vårt klimatfotavtryck. Tack vare det här minskar vi inte bara miljökonsekvenserna av vår egen verksamhet utan vi hjälper också våra kunder att minska sina utsläpp.

Ett positivt klimathandavtryck uppkommer när en genomförd lösning minskar till exempel en kunds utsläpp. Syftet med klimathandavtrycket är att sätta sig in i en produkts eller tjänsts hela livscykel, såsom dess produktion, utsläpp under användningstiden och slutförvaring. Enbart det att klimatfotavtrycket från vår egen verksamhet minskar ökar alltså inte klimathandavtrycket.

Ett av Sarlins strategiska mål är att agera ansvarsfullt inom olika delområden. Att beakta klimathandavtrycket och producera lösningar som är bättre för miljön spelar en central roll här. För att vi ska kunna förbättra vår verksamhet är det viktigt att få mätdata om vår verksamhets miljökonsekvenser.

Som ett inhemskt familjeföretag förlitar vi oss på kraften i partnerskap. Vi tror på långvariga kundrelationer som bygger på öppenhet och ömsesidigt förtroende. Samarbetet med Håll Skärgården Ren rf har varit just sådant. Vårt samarbete stöder Sarlins strategiska mål att agera ansvarsfullt för miljöns bästa. Vi hoppas att samarbetet ska fortsätta vara lika framgångsrikt även i framtiden!

Miljö och ansvarsfullhet utgör grunden för Sarlin Oy Ab:s hela verksamhet.

I Sälles kompass

Flygfoto Åland

Det charmiga Lappo ligger nära fastlandet, bara en kort färjetur från Gustavs. Platsen lämpar sig väl som mål för en cykeltur som en del av Skärgårdens ringväg.

Sälle hittar till Lappo på Åland

Text: Kimberly Terry

Lappo gästhamn 60°19,03'N 20°59,90'E

Nu har vi en till Sälle-hamn, nämligen Lappo Gästhamn på Åland! Lappo är en genuin skärgårdsby och en ö i södra delen av Ålands östligaste kommun, Brändö. Lappo Gästhamn bjuder på en trevlig besöksplats nära naturen med full service. I den skyddade gästhamnen får ca 90 båtar plats.

Lappo gästhamn erbjuder basservice som dusch och bastu, el, vatten, bränsle, septiktanktömning, soptömning samt återvinning och andra hamntjänster. Här finns även butik och restaurang, samt en liten klädbutik. Lappo gästhamn har öppet från början av maj till slutet av september.

Idén om att ansöka om att bli en Sälle-hamn fick de via Visit Ålands gästhamnsnätverk, ett nätverk för gästhamnar på Åland som också har diskuterat miljöarbete i hamnarna. Vi hade möjlighet att fråga **Tiina Thörnroos**, som driver Pellas på Lappo och är styrelsemedlem i Södra Brändös Turistservice, några frågor om varför Lappo Gästhamn vill

vara med i Sälle-hamnprogrammet och deras förväntningar.

– Kvalitativt miljöarbete, faktabaserad information och utbildning i ämnet nätverkande och ”gruppmarknadsföring”. Mår naturen bra, så mår vi bra. Alla vill väl ha en välmående, välvårdad omgivning och något att lämna över till våra barn, säger Thörnroos.

Orsaken till att Lappo Gästhamn vill bli del av Sälle-hamnprogrammet är enligt Thörnroos för att de vill få riktlinjer för miljöarbete och nätverkskontakter.

Årligen får Lappo 10 000 turistbesök. Härifrån är det 3 timmar till Mariehamn eller Åbo. För båtfararen är Lappo en lagom dagstur från till exempel Nystad, Åbo, Pargas, Nådendal, Gustavs, Nagu eller Iniö. **S**

lappo.ax

Juurikkasaari gästhamn utvecklar och återvinner

Text: Terhi Takkinen

Juurikkasaari 62°08'55.9"N 25°46'30.2"E

Mer än 55 hamnar runt om i Finland har deltagit i Häll Skärgården Ren rf:s Sälle-hamnprogram. Päijänne hade förra året fyra Sälle-hamnar. Detta år har Juurikkasaari gästhamn i norra Päijänne ansökt om att få vara med i programmet. Hamnen ligger i Säynätsalo i Jyväskylä.

I Juurikkasaari har man under senare år gjort mycket för att förnya hamninfrastrukturen. Längre efterlängtade bryggor för gästande båtar har byggts på stranden och sommartid finns där strandbarer med grillmat och caféprodukter som har uteservering. På området finns också en strandbastu och goda badmöjligheter, både från bryggan och vid den barnvänliga sandstranden. Vintertid finns det möjligheter till vinterbad! Att ansöka om att få gå med i Sälle-hamnprogrammet var en naturlig fortsättning på strävan efter att utveckla hamnområdet.

– Vi ville gå med i Sälle-hamnprogrammet eftersom vi både för egen del och med tanke på vårt företag vill främja Päijännes välmående. Päijänne har under hela vårt liv varit en del av vårt företag. För oss är det viktigt att vattnet mår bra också med tanke på kommande generationer, berättar **Sirpa Pii-Keinonen**, som utgör den ena halvan av Juurikkasaaris företagarpär.

I Juurikkasaari-området finns en gästhamn som håller öppet året om och som drivs av företagarpäret som jobbar sida vid sida, en festpaviljong, en lunchrestaurang och ett evenemangsområde samt båtklubben Jyväskylän veneseura ry. Båtklubben driver en hemmahamn med drygt 130 båtplatser i området.

– Förra året investerade vi i ett återvinningssystem, som också den Juurikkabaserade båtklubben Jyväskylän veneseura ry har deltagit i och förbundet sig till. Målet är att återvinna så mycket som möjligt av det avfall vi producerar. Också i övrigt är vi för återvinning. Vi använder bland annat fina citronsaftflaskor som vaser och för våra partiuppköp använder vi flergångskassar och förvaringslådor, i stället för att packa uppköpen i plast eller papplådor, förklarar Pii-Keinonen.

Företagarpäret på Juurikkasaari, **Sirpa Pii-Keinonen** och **Pasi Keinonen**, har både länge varit företagare vid stranden av Päijänne. I och med företaget och sina egna båtfärder har de också träffat på många olika sjöfarare. Keinonens vill för sin del påminna om vikten av att ta hand om naturen för att vattnen och de rena öarna ska kunna bevaras sådana.

– HSR rf:s Roope-servicefartyg gör ett fint arbete med att hålla vår skärgård ren och vi vill stödja dem i den här uppgiften, säger Pii-Keinonen. **S**

juurikkasaari.fi/vierasvenelaituri

Terhi Takkinen

Företagarpäret på Juurikkasaari, Sirpa Pii-Keinonen och Pasi Keinonen, har länge varit företagare vid stranden av Päijänne.

Jaana Pääkkönen

Nya gästbåtsbryggor inbjuder folk som rör sig till sjöss att komma och njuta av hamnens serviceutbud.

FRÅN TOPP TILL TÅ FÖR RENARE VATTENDRAG

Som vän av rena vattendrag välj HSR rf:s Sälle-produkter! En betydande del av intäkterna från produktförsäljningen går direkt till skyddet av skärgårds- och insjönaturen.

På beställningen tillkommer porto.

Se hela urvalet av Sälle-produkter och gör en beställning i vår webbshop:
roope-tuotteet.fi.

Sälle-mössa

Varumärket för alla som värnar om vattendragen: den klassiska Sälle-mössan! De inhemska mössorna passar tack vare sin flexibla storlek både barn och vuxna. Du kan se alla färger, materialalternativ och modeller i Sälle-produkternas webbshop.

Puuvillainnainen pipo
19,90 €

Klassisk mössa
(50 % ylle, 50 %
polyakryl)
21,90 €

Mössa i
merinoull
39 €

Sälle-
minimössa
18,90 €

Sälle-tennisstrumpor

12,90 €

På skaflet till de populära Sälle-tennissockorna studsar en bekant säl som garanterat drar blickarna till sig! Sälle tennisstrumporna är tillverkade av naturfibrer i Finland.

Färger: vita och svarta
Storlekar: 34-36, 37-39, 40-42 och 43-45

Sälle-tygmärke

8 €

Slår ditt hjärta för välmåenden av vattendrag? Visa vad du står för med ett Sälle-tygmärke!

Det söta Sälle-tygmärket kan sys fast på både kläder och accessoarer – bara fantasin sätter gränserna. Du kan också se Sälle-tygmärken på studenthalare, för det är ett väldigt populärt halarmärke bland studerande.

Diameter: 10 cm

Sälle-segelväska

39 €

En hållbar väska i segelduk som man lätt slänger över axeln och tar med sig som butikskasse eller till bastun. Den här segelduken har inte kunnat användas till segel så det inhemska företaget Globe Hope gav den nytt liv.

Storlek: 46 cm x 36 cm

Sälle-dörrmatta

15,90 €

Låt en glad Sälle välkomna dina gäster! Den enkla och stilrena Sälle-dörrmattan passar såväl i båten och på bryggan som i hemmet. Dörrmattans undersida är av gummi så den hålls stabilt på plats. Den populära mattan är tillverkad av Recyclon, ett miljövänligare material vars produktion inte ger upphov till något svinn.

Mått: 39 x 58 cm
Färger: Brun och blå

Sälle-handdiskmedel

6,90 €

Sälle-handdiskmedlet är en inhemsk produkt som är märkt med nyckelflaggan och är skonsam mot huden. Dess effekt bygger på en inhemsk patenterad Fain-specialtensid, vilket innebär att man under produktionen tillvarar allt överblivet material och det utnyttjas eller återvinns.

Storlek: 500 ml
Tillverkare: Fainted Oy, Salo

Sälle-kökshandduk

18 €

Den här kökshandduken blir bara bättre med tiden! Tryckt på handduken finns tips om nyttiga och miljövänliga städmetoder som utnyttjar ingredienser du hittar i ditt skafferi. Mönstret är tryckt med en s.k. pigmentmetod, som inte kräver något vatten och bara mycket lite el.

Mått: cirka 47 cm x 67 cm

Sälle-termosflaska

29,90 €

Sälles termos är din följeslagare på sommarens äventyr. Termosen är gjord i stål med dubbla väggar och håller din dryck kall i 24 timmar eller varm i 12 timmar. Produkten har 100 % anti-läckagegaranti.

Termosen rymmer: 0,5 l

För försäljningen av Sälle-produkterna ansvarar Häll Skärgården Ren rf:s huvudsamarbetspartner, Åboföretaget Ocean Spirit Oy: oceanspirit.fi, tfn 040 761 8484.

Återförsäljare av Sälle-produkter:

Aspö Gästservice | Björnsö butik och Butiks båten
Christina, kauppalaivachristina.fi | Design Hill,
designhill.fi | Fantoy Marine, fantoy.fi | Forum Marinum,
forum-marinum.fi | Förby Marina, karlforsstrom.fi |
HSR rf:s kontor i Åbo och Nyslott | Idas Bod, Brannskar.fi |
Jurmo gästhamn, jurmo.com | Idas Bod brannskar.fi |
Kahvila-Ravintola Satamakpteeni, satamakpteeni.fi

Kivenlahden Venekerho, kivenlahdenvenekerho.fi |
Kotka Maretarium Oy, maretarium.fi | Puumala gästhamn |
Seapoint Norra Kajen, seapoint.fi | Seapoint Porkala
Marin, seapoint.fi/asetat | Skärgårdscentrum Korpo-
ström Saaristokeskus | Treenikamat.fi | Utö Handel,
uto.fi | Varuhuset Wahlsten, wahlsten.fi | Varuste.net |
Örö Fortö, visitoro.fi | Venelijän Verkkokauppa.fi

Vill du bli återförsäljare? Kontakta Ocean Spirit.

TIETO SUOJELEE YMPÄRISTÖÄ

MOOTTORIVENELEHTI
Kippari

UENE

TM TEKNIKAN MAAILMA

KARI HIRVONEN-ARKISTO

ADMINISTRATION

Slottsgatan 16, 20100 Åbo
kontor tfn 02 274 5500 | info@pssry.fi

verksamhetsledare Aija Kaski
tfn 040 528 7145 | aija.kaski@pssry.fi

ekonomi- och personalchef Rasmus Karlsson
tfn 040 4571 863 | rasmus.karlsson@pssry.fi

medlemsansvarig Linda Fagerström
tfn 02 274 5500 | linda.fagerstrom@pssry.fi

kommunikationschef Veera Säilä
tfn 040 455 2798 | veera.saila@pssry.fi

kommunikationsexpert Ida Sandberg
tfn 040 457 1182 | ida.sandberg@pssry.fi

kommunikationsexpert Terhi Takkinen
tfn 040 350 0319 | terhi.takkinen@pssry.fi

kommunikationskoordinator Kiia Palo
tfn 040 189 8655 | kiia.palo@pssry.fi

medelanskaffningschef Anne Ala-Pöllänen
anne.ala-pollanen@pssry.fi

programchef Jutta Vuolamo
tfn 040 458 9156 | jutta.vuolamo@pssry.fi

Snygg Beach-programchef Julia Jännäri
tfn 040 455 7251 | julia.jannari@pssry.fi

ÅLAND

distriktkoordinator Kimberly Terry
tfn 040 151 0538 | kimberly.terry@pssry.fi

VIKEN, BIRKALAND OCH SÄLLE-HAMNAR

distriktchef Katriina Murto
tfn 050 5985181 | katriina.murto@pssry.fi

servicefartyg M/S Roope, Skärgårdshavet
tfn 0400 372 379 | kari.lahtinen@pssry.fi

servicefartyg M/S Roope-Botnia, Bottniska viken
tfn 050 557 5022 | roope-botnia@pssry.fi

Östra Finska Viken administreras från Åbo
tfn 02 274 5500

Birkaland administreras från Åbo
tfn 02 274 5500 | pirkanmaa@pssry.fi

PÄIJÄNNE OCH SAIMEN

Puistokatu 5, 57230 Savonlinna
p. 015 514 648 | roope.jarvisuomi@pssry.fi

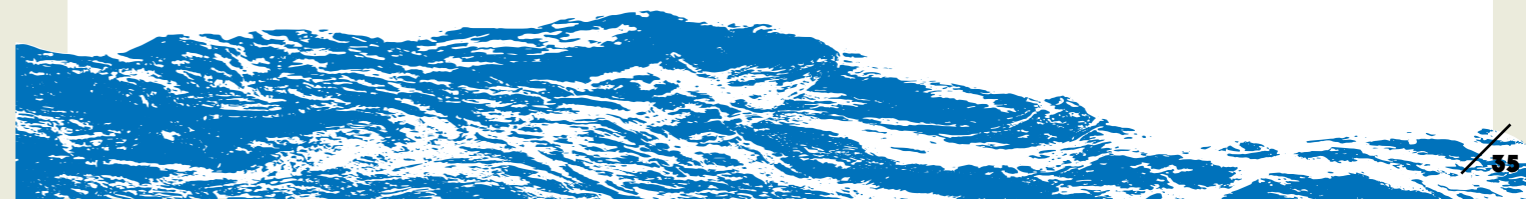
distriktchef Eeva Taimisto
tfn 0400 555 098 | eeva.taimisto@pssry.fi

distriktkoordinator Veli-Matti Hartikainen
tfn 045 773 47989 | veli-matti.hartikainen@pssry.fi

servicefartyg M/S Roope-Saimaa, Saimen
tfn 0400 165 635 | roopesaimaa@pssry.fi

servicefartyg M/S Roopetar, Päijänne
tfn 040 755 3413 | roopetar@pssry.fi

HALLSKARGARDENREN.FI | SNYGGBEACH.FI

Huvudsamarbetspartner

BEWESHIP

CLIMECON

DB SCHENKER

Helvar

Kappahl

KONGSBERG

**LM &
SOM
ECO**

MAKIA
EST.2001 — HELSINKI

NIVEA

OceanSpirit.fi

**OTAVA
MEDIA**

Rapala®

PARTIOAITTA

SARLIN

SUOMEN JALOMETALLIKIERRÄTYS

KARTANON
SAARISTON KASVATTI

**TURKU
ENERGIA**

VIKING LINE

ÅLANDSBANKEN

Samarbetspartner

Alko

Arcus

dataTAITO

ekorosk

Finnlines
a Grimaldi Group company

**FOOD
FACTORY**

HIDEX

jt jaakkoo
taara

KESÄRAUHA

KPD

**SYDÄSTRA FINLANDS
AVFALLSSERVICE**

LYYTI

**ORIGINAL
MOLOK**

**PAU
HAUS**

POUTAPILVI

RUISROCK
RUISROCK TURKU & HELSINKI

**SAIMAA
BREWING Co**

STORMOSSEN

**ÅLANDS
LÄSARFÖRENINGEN**
Finlands Läsa- och Skrivningsförbund rf

VIRTASEN

Se alla HSR rf:s understödare och bekanta dig med möjligheterna till företagssamarbete på adressen:

[HALLSKARGARDENREN.FI/FORETAGSSAMARBETE](https://hallskargardenren.fi/foretagssamarbete)